

Viðtalsþættir vegna mats á hæfi stjórnarmanna og framkvæmdastjóra í váttryggingafélögum

Fjármálaeftirlit Seðlabanka Íslands metur hæfi stjórnarmanna og framkvæmdastjóra váttryggingafélaga í samræmi við ákvæði laga nr. 100/2016 um váttryggingastarfsemi, reglugerð 2015/35/ESB, sbr. reglugerð nr. 55/2022 um gildistöku reglugerðar Evrópusambandsins um váttryggingastarfsemi og váttryggingasamstæður, og reglur nr. 285/2018 um framkvæmd hæfismats forstjóra, stjórnarmanna og starfsmanna sem bera ábyrgð á lykilsstarfssviðum váttryggingafélaga. Viðmiðunarreglur EIOPA-BoS-14/253, um stjórnkerfi váttrygginga útlista nánar kröfu um þekkingu, hæfni og reynslu sem aðilar eiga að búa yfir auk þess sem nánar er kveðið á um hlutverk, ábyrgð og skyldur stjórnarmanna og framkvæmdastjóra í starfsemi váttryggingafélaga. Stjórn ber sameiginlega ábyrgð á starfsemi váttryggingafélags. Það er hins vegar mikilvægt að stjórnarmenn séu sjálfstæðir í hugsun og hafi hæfni til að meta, gagnrýna og hafa eftirlit með ákvarðanatöku í daglegri starfsemi váttryggingafélags.

Í viðtali kannar fjármálaeftirlitið þekkingu, skilning og viðhorf stjórnarmanna og framkvæmdastjóra varðandi helstu efni sem tengjast hlutverki þeirra og ábyrgð og byggir mat sitt meðal annars á upplýsingum sem þar koma fram.

Hér að neðan eru talin upp efnisatriði sem koma til með að mynda ramma viðtalsins. Ekki er um tæmandi viðtalsþætti að ræða. Neðst í skjali þessu má að auki finna leslista og ítarefni sem unnt er að styðjast við, við undirbúning viðtalsins.

I. Dæmi um viðtalsþætti vegna mats á hæfi stjórnarmanna í váttryggingafélögum

1. Váttryggingamarkaður

- Helstu réttarheimildir sem gilda um starfsemi váttryggingafélaga
- Sérstaða váttryggingafélaga
- Eftirlitsferli fjármálaeftirlitsins með váttryggingafélögum
- Þekking á starfsemi þess váttryggingafélags sem viðtal snýr að
- Fjárhagsgrundvöllur váttryggingafélaga
- Eigið áhættumat (ORSA)
- Helstu áhættur í starfsemi váttryggingafélaga
- Hlutverk, ábyrgð og starfsemi fjármálaeftirlitsins

2. Stjórn, stjórnarhættir og ábyrgð stjórnar

- Stjórnskipulag váttryggingafélags
- Hæfisskilyrði stjórnarmanna váttryggingafélaga
- Hlutverk og ábyrgð stjórnarmanns
- Helstu verkefni og skyldur stjórnar váttryggingafélags
- Starfsreglur stjórnar
- Helstu stefnur í starfsemi váttryggingafélaga

3. Innra eftirlit

- Innra eftirlit váttryggingafélaga
- Hlutverk stjórnar í fyrirtækja- og áhættumenningu
- Þrjár varnarlínur innra eftirlits
- Hlutverk og ábyrgð innri endurskoðunar
- Hlutverk stjórnar í áhættustýringu
- Hlutverk og ábyrgð starfssviðs áhættustýringar
- Hlutverk tryggingastærðfræðings

4. Reikningsskil og endurskoðun

- Rammi fyrir gerð og framsetningu reikningsskila
- Lög og reglur sem tengjast ársreikningum váttryggingafélaga
- Helstu alþjóðlegir reikningsstaðlar sem tengjast reikningsskilum váttryggingafélaga
- Helstu aðferðir við mat eigna og skuldbindinga og helstu álitamál sem geta komið upp
- Ábyrgð og eftirlit með reikningsskilum og endurskoðun
- Hlutverk ytri endurskoðanda
- Hlutverk endurskoðunarnefndar

5. Sjálfstæði, dómgreind og viðhorf

- Sjálfstæði stjórnarmanna
  - Óhæði
  - Sjálfstæði í hugsun
  - Ákvörðunartaka
- Háttsemi og heilindi
- Hagsmunaárekstrar
- Hagsmunatengsl og vanhæfi
- Hæfni til að gegna starfi stjórnarmanns
- Samfélagsleg ábyrgð og umboðsskylda

II. Dæmi um viðtalsþætti vegna mats á hæfi framkvæmdastjóra í váttryggingafélögum

1. Váttryggingamarkaður
  - Helstu réttarheimildir sem gilda um starfsemi váttryggingafélaga
  - Sérstaða váttryggingafélaga
  - Eftirlitsferli fjármálaeftirlitsins með váttryggingafélögum
  - Þekking á starfsemi þess váttryggingafélags sem viðtal snýr að
  - Fjárhagsgrundvöllur váttryggingafélaga
  - Eigið áhættumat (ORSA)
  - Helstu áhættur í starfsemi fjármálafyrirtækja
  - Hlutverk, ábyrgð og starfsemi fjármálaeftirlitsins
2. Stjórn, stjórnarhættir og ábyrgð stjórnar
  - Stjórnskipulag váttryggingafélaga
  - Hæfisskilyrði stjórnarmanna og framkvæmdastjóra váttryggingafélaga
  - Hlutverk og ábyrgð stjórnarmanna
  - Hlutverk og ábyrgð framkvæmdastjóra
  - Helstu verkefni og skyldur framkvæmdastjóra
  - Helstu stefnur í starfsemi váttryggingafélaga
3. Innra eftirlit
  - Innra eftirlit váttryggingafélaga
  - Hlutverk framkvæmdastjóra í fyrirtækja- og áhættumeningu
  - Þrjár varnarlínur innra eftirlits
  - Hlutverk og ábyrgð innri endurskoðunar
  - Hlutverk framkvæmdastjóra í áhættustýringu
  - Hlutverk og ábyrgð starfssviðs áhættustýringar
  - Hlutverk tryggingastærðfræðings
4. Reikningsskil og endurskoðun
  - Rammi fyrir gerð og framsetningu reikningsskila
  - Lög og reglur sem tengjast ársreikningum váttryggingafélaga
  - Helstu alþjóðlegir reikningsskilastaðlar sem tengjast reikningsskilum váttryggingafélaga
  - Helstu aðferðir við mat eigna og helstu álitamál sem geta komið upp
  - Ábyrgð og eftirlit með reikningsskilum og endurskoðun
  - Hlutverk ytri endurskoðanda
  - Hlutverk endurskoðunarnefndar
  - Tryggingafræðileg úttekt og staða

5. Sjálfstæði, dómgreind og viðhorf

- Háttsemi og heilindi
- Hagsmunaárekstrar
- Hagsmunatengsl og vanhæfi
- Hæfni til að gegna starfi framkvæmdastjóra
- Samfélagsleg ábyrgð

Viðauki I

Leslisti

- Lög nr. 2/1995 um hlutafélög
- Lög nr. 87/1998 um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi
- Lög nr. 30/2004 um váttryggingarsamninga
- Lög nr. 3/2006 um ársreikninga
  - Viðeigandi alþjóðlegir reikningsstaðlar
- Lög nr. 100/2016 um váttryggingastarfsemi
  - Reglugerð nr. 2015/35/ESB, sbr. reglugerð nr. 55/2022 um gildistöku reglugerðar Evrópusambandsins um váttryggingastarfsemi og váttryggingasamstaður
  - Reglur nr. 285/2018 um framkvæmd hæfismats framkvæmdastjóra, stjórnarmanna og starfsmanna sem bera ábyrgð á lykilsstarfssviðum váttryggingafélaga
  - Reglur nr. 353/2022 um eðlilega og heilbrigða viðskiptahætti, samskipti við viðskiptavinum og meðhöndlun kvartana
  - Reglur nr. 510/2023 um samningu og miðlun lykilupplýsingaskjala fyrir almenna fjárfesta
- Lög nr. 140/2018 um aðgerðir gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka
  - Reglugerð nr. 745/2019 um áreiðanleikakönnun vegna aðgerða gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka
  - Reglugerð nr. 545/2019 um áhættumat vegna peningabættis og fjármögnun hryðjuverka
  - Reglugerð nr. 105/2020 um áhættusöm þriðju lönd vegna aðgerða gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka
  - Reglugerð nr. 70/2019 um upplýsingar sem fylgja skulu við millifærslu fjármuna vegna aðgerða gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka
- Lög nr. 62/2019 um dreifingu váttrygginga
- EES viðmiðunarreglur EIOPA/14/253 um stjórnkerfi váttryggingafélaga
- EES viðmiðunarreglur EIOPA/14/259 um eigið áhættu- og gjaldþolsmat (ORSA)
- Almenn viðmið og aðferðafræði vegna eftirlitsferlis fjármálaeftirlitsins með váttryggingafélögum

Ítarefni

- Viðeigandi lög, reglugerðir og reglur sem gilda um starfsemina, auk leiðbeinandi tilmæla fjármálaeftirlitsins og viðeigandi EBA, ESMA og EIOPA viðmiðunarreglur sem finna má á heimasíðu Seðlabanka Íslands
- Spurt og svarað, túlkanir og gagnsæistilkynningar á heimasíðu Seðlabanka Íslands
- Siðfræði og samfélagsábyrgð eftir Øyvind Kvalnes

Uppfært í febrúar 2024